

Силабус
навчальної дисципліни
Управління в системі дошкільної освіти
2025-2026 навчальний рік

Освітня програма Дошкільна освіта
Спеціальність А 2 Дошкільна освіта
Галузь знань А Освіта
Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Викладач	Наталя ГРИГОР'ЄВА, доктор філософії, доцент кафедри дошкільної освіти
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/faculties/fdso/structure-fdso/kaf-doshkilna-osvita/composition-kaf-doshkilna-osvita/hryhorieva-natalia-anatoliivna/
Контактний тел.	0951816204 Telegram
Е-mail викладача:	grigorjeva00@gmail.com
Графік консультацій	Понеділок: з 13.00 до 15.00 (онлайн, платформа Zoom, посилання для підключення: https://us02web.zoom.us/j/3316078542?pwd=ZDVhV0k3ZXBjTUNTOUWk3UU9ZOVozdz09

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Форма здобуття освіти	Кількість кредитів/годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
Денна	5/150	14	16	120	екзамен
Заочна	5/150	10	8	132	екзамен

Семестр: осінній

Мова навчання: українська

Ключові слова: дошкільна освіта, управління, керівник (директор) ЗДО, вихователь-методист ЗДО, професійний стандарт, освітній процес, стратегічне планування, управлінська компетентність, нормативно-правове забезпечення, організація освітньої діяльності.

Мета та предмет курсу:

Метою викладання навчальної дисципліни «Управління в системі дошкільної освіти» є сформуванню у здобувачів фахову управлінську компетентність шляхом оволодіння теоретичними знаннями та практичними навичками з організації, планування, аналізу й

оцінювання управлінської діяльності в системі дошкільної освіти; розвинути здатність приймати управлінські рішення, здійснювати стратегічне й оперативне управління закладом дошкільної освіти відповідно до чинного законодавства та сучасних підходів до якості освіти.

Завдання навчальної дисципліни:

- озброїти здобувачів глибокими і систематичними знаннями в галузі наукового управління та керівництва в системі дошкільної освіти;
- формувати вміння і навички управлінської діяльності;
- розвивати здатність до творчого використання знань і вмінь на посаді керівника різних ланок системи дошкільної освіти;
- виховувати інтерес до майбутньої професійної діяльності.

Предметом вивчення дисципліни є закономірності, принципи, функції, зміст, структура та технології управлінської діяльності в системі дошкільної освіти, зокрема в закладах дошкільної освіти, а також механізми прийняття управлінських рішень, організації освітнього процесу, кадрової політики, фінансово-господарської діяльності, моніторингу та забезпечення якості дошкільної освіти в умовах сучасного соціокультурного середовища.

Компетентності та програмні результати навчання:

ЗК-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

СК-1. Здатність організовувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

СК-2. Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності закладу дошкільної освіти

СК-4. Готовність до організації фінансово-господарської діяльності закладів дошкільної освіти

СК-8. Здатність здійснювати нормативно-правове регулювання діяльності закладу дошкільної освіти, керуючись законодавчими документами та основами професійної етики.

ПРН-7. Знати і використовувати в практичній діяльності законодавчу базу дошкільної освіти

ПРН-10. Володіти уміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

ПРН-11. Організовувати харчування, медичне обслуговування, оздоровлення дітей.

ПРН-12. Уміти планувати та координувати фінансово-господарську діяльність закладів дошкільної освіти.

Зміст курсу:

Змістовий модуль 1. Науково-теоретичні основи управління

Тема 1. Сучасні аспекти управління.

Тема 2. Управлінські рішення.

Змістовий модуль 2. Діяльність управління та управлінська праця

Тема 1. Управлінська діяльність як основа процесу менеджменту.

Тема 2. Співуправління.

Змістовий модуль 3-4. Управління дошкільною освітою

Тема 1. Поняття системи дошкільної освіти.

Тема 2. Державна регламентація діяльності дошкільної освітньої організації.

Тема 3. Організаційна структура та завдання органів управління дошкільною освітою.

Тема 4. Спеціаліст з питань дошкільної освіти (районного, міського) управління освітою.

Змістовий модуль 5. Особливості управління закладом дошкільної освіти

Тема 1. Управління закладом дошкільної освіти в режимі розвитку.

Тема 2. Керівник закладу дошкільної освіти.

Змістовий модуль 6. Нормативно-правові засади функціонування закладу дошкільної освіти

Тема 1. Нормативно-організаційний механізм діяльності закладу дошкільної освіти.

Тема 2. Правове регулювання трудових взаємин в закладі дошкільної освіти.

Змістовий модуль 7-8. Заклад дошкільної освіти як об'єкт соціального управління

Тема 1. Заклад дошкільної освіти як функція та об'єкт управління.

Тема 2. Управління діяльністю закладу дошкільної освіти щодо реалізації освітньої програми.

Тема 3. Методичне забезпечення діяльності педагогічного колективу.

Тема 4. Забезпечення якості дошкільної освіти.

Змістовий модуль 9-10. Забезпечення безпеки життєдіяльності в закладі дошкільної освіти

Тема 1. Організація харчування в закладі дошкільної освіти.

Тема 2. Медичне обслуговування.

Тема 3. Система роботи з охорони праці.

Тема 4. Система роботи з протипожежної безпеки.

Тема 5. Цивільний захист в закладі дошкільної освіти.

Методи навчання: словесні (лекція, семінар, розповідь, пояснення, бесіда), інформаційно-репродуктивні (демонстрація презентацій), проблемно-пошукові (постановка проблемного питання або управлінської ситуації з подальшим обговоренням; аналіз кейсів з управлінської практики в ЗДО); інтерактивні мікролекція з обговоренням у парах/групах; «мозковий штурм» (brainstorming) щодо шляхів вирішення управлінських проблем; метод «інтерв'ю експерта» (імітація розмови з керівником ЗДО); ситуативне моделювання (розв'язання управлінських задач (case studies); розігрування ролей (керівник, вихователь, батьки, інспектор тощо); інсценування управлінських нарад або педрад; аналітико-дослідницькі методи: аналіз нормативних документів (Закон України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», Базовий компонент ДО); методи контролю і самоконтролю.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

Організація вивчення дисципліни відбувається відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у БДПУ», «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Бердянському державному педагогічному університеті» «Положення про академічну доброчесність БДПУ», «Про виявлення і запобігання академічного плагіату у БДПУ».

Вивчення дисципліни передбачає використання таких форм організації навчання: лекція, семінарське заняття (практичне), самостійна та індивідуальна робота. В умовах дистанційного навчання лекційні, семінарські заняття проводяться в онлайн-режимі з використанням платформи Zoom згідно визначеного розкладом часу.

Зважаючи на нестабільність безпекової ситуації, сигнал повітряної тривоги дає здобувачеві право залишити заняття і пройти в укриття, попередньо попередивши викладача (за можливості), з подальшим обов'язковим опрацюванням матеріалів в асинхронному форматі. На лекціях обов'язковим є ведення письмового конспекту. Підготовка до семінарських занять передбачає опрацювання визначеного матеріалу та виконання завдань. Робота на семінарському занятті включає в себе усне опрацювання теоретичних питань, дискусію за темою. Практичні заняття передбачають виконання завдань практичного характеру. Самостійні, індивідуальні роботи оформлюються у вигляді електронного файлу (Microsoft Word, Power Point тощо) та надсилаються на оцінювання через систему Moodle у визначений політикою курсу термін (не пізніше, ніж через тиждень від дати проведення заняття згідно розкладу). Самостійні та індивідуальні завдання складаються своєчасно.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, що здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.

Політика щодо доброчесності. Обов'язковим є дотримання принципів академічної доброчесності. Застосування генеративного ШІ у цьому курсі регулюється Політикою використання ШІ в освітньому процесі БДПУ (Наказ № 39 від 18.09.2025, рішення Вченої ради від 11.09.2025). Підтримується раціональне експериментування з генеративними інструментами ШІ, за умови врахування важливих аспектів їх використання, зокрема інформаційної безпеки, дотримання вимог авторського права та безпосередньо академічної доброчесності. Заборонено використовувати ШІ-технології в межах контрольних заходів (поточного, тематичного, підсумкового контролю, зокрема під час заліково-екзаменаційної сесії) та підготовки творчих робіт на задану тематику аналітичного, рефлексивного, критичного спрямування. **Під час опанування курсу не допускається використання матеріалів країни-агресора!**

Згідно з процедурою, визначеною факультетом дошкільної, спеціальної та соціальної освіти на основі п. 8.3. «Положення про організацію освітнього процесу в Бердянському державному педагогічному університеті» (Наказ Ректора БДПУ № 31 від 02.09.2024 року), допускається перезарахування результатів неформального та/або інформального навчання здобувачів у межах вивчення освітньої компоненти, окремих її тем.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: *технічне* (ноутбук); *програмне* (Microsoft Office (Power Point, Word) Moodle, репозитарій), Zoom; *наочність* (презентації у форматі Power Point, Canva, навчальні відео).

Система оцінювання та вимоги:

Поточний контроль. Поточний контроль здійснюється за результатами усіх виконаних завдань, передбачених планами семінарських, самостійних, індивідуальних робіт та тестуванням тощо. Загальний результат поточної успішності визначається в кінці семестру як сума балів, набраних за кожний заліковий кредит.

* Детальну систему нарахування рейтингових балів представлено на електронній платформі Moodle БДПУ

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне тестування та самостійна робота							Середнє арифметичне за ЗМ	Екзаме н	Разом
ЗМ 1	ЗМ 2	ЗМ 3-4	ЗМ 5	ЗМ 6	ЗМ 7-8	ЗМ 9-10			
25	25	50	25	25	50	50	50	50	100

Підсумковий контроль

Допуск до підсумкового контролю (екзамен) здійснюється за умови нарахування здобувачеві вищої освіти прохідного балу – 35.

За підсумками навчання за один семестр вивчення навчальної дисциплін студент може отримати 100 балів. Підсумкова кількість балів визначається за формулою:

$$m = \frac{3k1 + 3k2 + 3k3}{n} + 50 = 100$$

де:

m – кількість набраних балів за поточним контролем;

n – кількість залікових кредитів;

ЗК – кількість балів, набраних за заліковий кредит;

50 – максимальна кількість балів, яку можна набрати на іспиті.

Загальна кількість балів за вивчений курс обчислюється таким чином: підраховується кількість балів, набраних під час поточного контролю за всіма заліковими кредитами, та ділиться на загальну кількість кредитів (визначається середній арифметичний бал). Потім до отриманого показника додаються бали, набрані під час екзамену.

Шкала оцінювання: ECTS

1. Оцінка за університетською шкалою	2. Оцінка ECTS
3. 90-100	4. A
5. 78-89	6. B
7. 65-77	8. C
9. 58-64	10. D
11. 50-57	12. E
13. 35-49	14. FX (з можливістю повторного складання)
15. 1-34	16. F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Узагальнені критерії оцінювання:

- 90 – 100 балів «А» - здобувач вищої освіти виявляє особливі здібності, вміє самостійно здобувати знання, знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, використовувати набуті компетентності для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументувати відповіді, самостійно розкривати власні обдарування і нахили;
- 78 – 89 балів «В» - здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна;
- 65 – 77 балів «С» - здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок;
- 58 – 64 бали «D» - здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих;
- 50 – 57 бали «Е» - здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні (обсяг набутих компетентностей здобувача відповідає мінімальним критеріям);
- 35 – 49 балів «FX» - здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу (до 20 %);
- 1 – 34 бали «F»,- здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів і потребує повторного вивчення курсу навчальної дисципліни.

Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основна:

1. Большукіна А. В. Управління розвитком дошкільного навчального закладу на адаптивних засадах : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.06. Київ. 2015. 286 с.
2. Закон України «Про дошкільну освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3788-20#Text> (дата звернення: 01.09.2025).
4. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 01.09.2025).
5. Крутій К. Л. Планування роботи сучасного дошкільного закладу: поняття, особливості, умови ефективної реалізації. Запоріжжя : ТОВ «ЛПКС» ЛТД, 2005. С. 6–40.
6. Мармаза О. І. Менеджмент освітньої організації : навч. посіб. Харків : ТОВ «Щедра садиба», 2017. С. 23–36.
7. Прокопенко А. І. Наукові основи управління в системі освіти : монографія. Харків : Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди, 2005. 304 с.
8. Управління закладом освіти : підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів. Бердянськ : БДПУ, 2022. 506 с.
9. Хриков Є. М. Управління навчальним закладом : навч. посіб. Київ : Знання, 2006. 365 с.

Інтернет-ресурси:

1. Бібліотека БДПУ <http://edu.bdpu.org>
2. Електронна підтримка навчання Moodle БДПУ <https://edu.bdpu.org/>
3. Міністерство освіти і науки України: вебсайт. URL: <https://mon.gov.ua/>